

XLVIII Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych
Eliminacje okręgowe 2024/2025
Blok: Agrobiznes

1. Monopol to:

- A/ sieć handlowa specjalizująca się w dystrybucji napojów alkoholowych
- B/ struktura rynkowa, w której dominuje jeden dostawca produktu lub sprzedawca
- C/ struktura rynkowa, obejmująca firmy produkujące i sprzedające artykuły tytoniowe
- D/ poprawne są odpowiedzi A i C

2. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w Polsce według danych ARiMR wynosi obecnie ok.:

- A/ 8 ha UR
- B/ 11,5 ha UR
- C/ 16,5 ha UR
- D/ 25,0 ha UR

3. Koszt krańcowy (Marginal Cost) oznacza:

- A/ koszt, który jest niezależny od liczby wytwarzanych jednostek dobra
- B/ zmianę całkowitego kosztu związaną z produkcją jednej dodatkowej jednostki dobra
- C/ koszt, który firma ponosi przy sprzedaży jednej jednostki dobra
- D/ całkowity koszt produkcji jednej jednostki dobra

4. W teorii ekonomii „przewaga komparatywna” oznacza zdolność do:

- A/ produkcji dobra w większej ilości niż inny producent
- B/ produkcji dobra przy niższym koszcie alternatywnym niż robiłby to inny producent
- C/ produkcji dobra przy wyższej cenie niż konkurencja
- D/ sprzedaży dobra po wyższej cenie niż konkurencja

5. W 2023 r. regionem o najwyższej koncentracji produkcji mleka było województwo:

- A/ dolnośląskie
- B/ lubuskie
- C/ podkarpackie
- D/ podlaskie

6. Pojęcie aktywnego rolnika (rolnika aktywnego zawodowo) jest szczególnie istotne ze względu na:

- A/ przyznawanie i kontrolę płatności obszarowych
- B/ proces naliczania podatku rolnego
- C/ określanie wysokości składki „na KRUS”
- D/ proces ewidencji tzw. „dwuzawodowców”

7. Pieniądz nie pełni bezpośrednio funkcji:

- A/ czynnika produkcji
- B/ środka wymiany
- C/ środka płatniczego
- D/ jednostki obrachunkowej

8. Rynek, na którym konkurują wiele przedsiębiorstw wytwarzających niejednorodne produkty, będące bliskim substytutami opisujemy, jako:

- A/ monopol
- B/ oligopol
- C/ konkurencja monopolistyczna
- D/ monopson

9. Popyt na dane dobro jest uznawany za elastyczny cenowo, gdy:

- A/ zmiana ceny dobra nie prowadzi do zmiany ilości dobra kupowanego przez konsumentów
- B/ procentowa zmiana ceny prowadzi do mniejszej niż proporcjonalna zmiany popytu
- C/ procentowa zmiana ceny prowadzi do większej niż proporcjonalna zmiany popytu
- D/ zmiana ceny nie wpływa na decyzje zakupowe konsumentów.

10. Gospodarstwo o powierzchni 15 ha zajmuje:

- A/ 1 500 m²
- B/ 15 000 m²
- C/ 150 000 m²
- D/ 1,5 km²

11. Funkcję Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pełni obecnie:

- A/ Waldemar Pawlak
- B/ Czesław Siekierski
- C/ Michał Kołodziejczak
- D/ inna osoba

12. Tak zwany „koszt utopiony” (sunk cost) w przedsiębiorstwie oznacza koszt, który:

- A/ został już poniesiony i nie może być odzyskany, niezależnie od decyzji podejmowanych w przyszłości
- B/ zmienia się w odpowiedzi na produkcję dodatkowej jednostki dobra
- C/ firma ponosi przy sprzedaży jednostki dobra
- D/ jest związany z decyzjami podejmowanymi w przyszłości

13. Na mocy prawa malejącej użyteczności krańcowej, każde zużycie dodatkowej jednostki danego dobra przez konsumenta:

- A/ powoduje wzrost ogólnej użyteczności konsumenta
- B/ powoduje, że konsument czerpie coraz mniejszą przyjemność z konsumpcji dodatkowej jednostki
- C/ powoduje, że konsument czerpie coraz większą przyjemność z konsumpcji
- D/ oznacza, że każda kolejna jednostka dobra przynosi równą wartość użyteczności

14. Wyodrębniona na rynku relatywnie niewielka grupa konsumentów poszukująca produktu o ściśle określonych cechach to:

- A/ nisza rynkowa
- B/ konglomerat
- C/ wczesna mniejszość
- D/ tzw. „dojne krowy”

15. Poprzez „barierę wejścia” na rynek rozumie się:

- A/ wysokie koszty marketingowe, które muszą ponieść nowe firmy wchodzące na rynek
- B/ przeszkody, które utrudniają nowym firmom rozpoczęcie działalności na rynku
- C/ przeszkody związane z regulacjami prawnymi, które ograniczają działalność na rynku
- D/ wszystkie odpowiedzi A, B i C są poprawne.

16. Produkt krajowy brutto (PKB) oznacza:

- A/ całkowitą wartość dóbr i usług wyprodukowanych w danym kraju, niezależnie od tego, czy zostały sprzedane na rynku krajowym, czy zagranicznym
- B/ całkowitą wartość dóbr i usług finalnych wytworzonych w danym kraju w określonym czasie
- C/ sumę dochodów narodowych uzyskanych przez obywateli kraju zarówno na rynku krajowym, jak i zagranicznym
- D/ całkowitą wartość wszystkich towarów i usług sprzedanych w kraju, w tym dóbr pośrednich

17. Poprze określenie "lojalność klientów" rozumie się:

- A/ sytuację, w której klienci często zmieniają produkty w zależności od ceny
- B/ proces reklamowania nowych produktów poprzez influencerów
- C/ sytuację, w której klienci są gotowi do wielokrotnych zakupów produktów tej samej marki
- D/ strategię obniżania ceny produktów w odpowiedzi na konkurencję

18. Wzrost cen wynikający z większego popytu na towary i usługi niż ich dostępna ilość na rynku to tzw.:

- A/ inflacja krokowa
- B/ inflacja drobna
- C/ inflacja krzyżowa
- D/ inflacja popytowa

19. Do tzw. działów specjalnych produkcji rolnej zaliczamy:

- A/ uprawy w ogrzewanych szklarniach
- B/ fermowy chów drobiu mięsnego
- C/ hodowlę psów rasowych
- D/ wszystkie odpowiedzi A+B+C

20. Kategoria hektara przeliczeniowego:

- A/ służy do obliczania normy wysiewu
- B/ służy do naliczania podatku rolnego
- C/ stanowi ekwiwalent wartości 1 q żyta
- D/ nie jest obecnie już wykorzystywana

21. Deficyt budżetowy państwa oznacza sytuację, w której:

- A/ wydatki państwa są niższe niż dochody
- B/ wydatki państwa są wyższe niż jego dochody w danym roku
- C/ państwo ma nadwyżkę w budżecie, czyli zarabia więcej niż wydaje
- D/ państwo nie pobiera od obywateli podatków

22. Proces tworzenia w umysłach konsumentów wyjątkowego wizerunku produktu lub marki to:

- A/ pozycjonowanie produktu
- B/ kreowanie wizerunku marki
- C/ branding marketing
- D/ wszystkie odpowiedzi A, B i C są poprawne

23. Które z zestawień zawiera prawidłowo obliczoną strukturę użytków rolnych:

- A/ GO 70%, TUZ 20%, sady 8%, lasy 2%
- B/ GO 50%, TUZ 50%
- C/ TUZ 70%, łąki 10%, pastwiska 10%, plantacje trwałe 10%
- D/ UR 80%, lasy 15%, pozostałe grunty 5%

24. Kapitał ludzki oznacza:

- A/ zasoby finansowe przeznaczone na inwestycje w pracowników
- B/ wartość zasobów naturalnych wykorzystywanych w produkcji
- C/ zdolności, wiedzę i umiejętności ludzi, które wpływają na ich produktywność
- D/ wartość aktywów posiadanych przez obywateli danego kraju

25. Proces podziału rynku na mniejsze grupy konsumentów o podobnych potrzebach i preferencjach to:

- A/ kontrasygnata
- B/ marketing mix
- C/ segmentacja rynku
- D/ integracja pionowa

26. Elastyczny kontener przeznaczony do przechowywania i transportowania materiałów sypkich, pyłących się i granulowanych, np. mieszczący 1000 kg nawozów mineralnych określany jest jako:

- A/ multipak
- B/ mauzer
- C/ skrzyniopak
- D/ big bag

27. Zestaw narzędzi marketingu operacyjnego obejmujący m.in. produkt, cenę, promocję i dystrybucję to tzw.:

- A/ marketing SWOT
- B/ marketing mix
- C/ content marketing
- D/ reklama mix

28. Nazwa, symbol lub znak, który identyfikuje firmę i jej produkty na rynku to tzw. firmy:

- A/ marka
- B/ branża
- C/ logo
- D/ reklama

29. Analiza SWOT jest

- A/ narzędziem do oceny siły marki w różnych regionach
- B/ metodą analizy konkurencji na rynku
- C/ jedną z metod analizy strategicznej
- D/ metodą służącą do badania struktury kosztów produkcji

- 30. W spółce akcyjnej ostateczną decyzję o podziale zysku netto podejmuje:**
A/ rada nadzorcza B/ konwent udziałowców C/ walne zgromadzenie akcjonariuszy D/ zarząd spółki
- 31. Głównym zadaniem marketingu internetowego jest:**
A/ skupienie się na sprzedaży produktów przez sklepy stacjonarne
B/ budowanie świadomości marki oraz zwiększanie interakcji z użytkownikami poprzez kanały online
C/ organizowanie wydarzeń promujących produkty firmy w tradycyjnych mediach
D/ opracowywanie strategii cenowej w oparciu o dane z rynku tradycyjnego
- 32. Porozumienie monopolistyczne jest zawsze korzystne dla:**
A/ konsumentów C/ firm uczestniczących w porozumieniu
B/ uczestników porozumienia i konsumentów D/ konkurencji
- 33. Państwa członkowskie Unii Europejskiej, które wpłacają do budżetu UE więcej niż z niego otrzymują to:**
A/ państwa stowarzyszone B/ płatnicy netto C/ płatnicy nadzwyczajni D/ płatnicy brutto
- 34. Do kosztów czynników zewnętrznych zaliczamy m.in.:**
A/ koszty wynagrodzeń pracowników nieopłaconych, raty kredytów, zapłacone czynsze dzierżawne
B/ raty kredytów, wynagrodzenia pracowników najemnych, zapłacone czynsze dzierżawne
C/ koszty środków produkcji z zakupu, koszty usług obcych, wynagrodzenia pracowników najemnych
D/ wynagrodzenia pracowników najemnych, koszty dzierżawy ziemi, odsetki od kredytów
- 35. Koszt amortyzacji ciągnika jest dla gospodarstwa rolniczego kosztem:**
A/ stałym bezpośrednim B/ stałym pośrednim C/ zmiennym pośrednim D/ zmiennym bezpośrednim
- 36. Wskaźnik opłacalności produkcji obliczany jest, jako wyrażona procentowo relacja:**
A/ zysku do wartości produkcji C/ wartości produkcji do kosztów całkowitych produkcji
B/ wartości produkcji do zysku netto D/ zysku do zaangażowanego kapitału własnego
- 37. Ewidencję gruntów i budynków, w tym gruntów wchodzących w skład gospodarstw rolnych prowadzi:**
A/ sołtys B/ wójt C/ starostwo powiatowe D/ urząd marszałkowski
- 38. Za najbardziej efektywny sposób komunikacji w dużych organizacjach, gdzie wymagana jest szybka wymiana informacji, uważa się komunikację:**
A/ ustną B/ elektroniczną C/ nieformalną D/ papierową
- 39. Do aktywów trwałych przedsiębiorstwa zalicza się:**
A/ długoterminowe inwestycje, zapasy, nieruchomości oraz gotówkę
B/ nieruchomości, maszyny i urządzenia oraz wartości niematerialne i prawne
C/ gotówkę, należności krótkoterminowe oraz zapasy
D/ wszystkie odpowiedzi A, B i C są poprawne
- 40. Do oceny i porównywania warunków przyrodniczych produkcji rolniczej pomiędzy jednostkami terytorialnymi (np. gminami) wykorzystuje się:**
A/ wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej C/ wskaźnik bonitacji gleb
B/ kompleksy rolniczej przydatności gleb D/ współczynnik Helliga
- 41. Dokument, który pokazuje dochody i wydatki firmy w danym roku oraz wynik finansowy to:**
A/ bilans B/ cash flow C/ rachunek zysków i strat D/ biznesplan
- 42. Wskaźnik technicznego uzbrojenia ziemi obliczamy, jako iloraz:**
A/ liczby środków trwałych i powierzchni gospodarstwa
B/ wartość środków trwałych i liczby osób pracujących w gospodarstwie
C/ liczby środków trwałych i liczby osób pracujących w gospodarstwie
D/ wartość środków trwałych i powierzchni gospodarstwa
- 43. Przychód przedsiębiorstwa po odliczeniu wszystkich kosztów i podatków to:**
A/ dochód B/ zysk brutto C/ wynik finansowy netto D/ nadwyżka bilansowa

44. Aby mieć prawo do poprowadzenia ciągnika rolniczego z ciężką przyczepą, trzeba mieć prawo jazdy kategorii:
A/ kategoria A+D1 B/ kategoria B C/ kategoria C D/ kategoria T lub B+E
45. Który z wymienionych elementów NIE jest częścią procesu zarządzania?
A/ planowanie B/ organizowanie C/ wykonywanie zadań D/ kontrolowanie
46. Które z podejść zakłada, że motywacja zależy od spełnienia podstawowych potrzeb pracowników oraz stopniowego przechodzenia do wyższych poziomów potrzeb?
A/ teoria X i Y B/ teoria Herzberga C/ piramida potrzeb Masłowa D/ macierz BCG
47. Który z poniższych stylów podejmowania decyzji w zarządzaniu zakłada, że menedżer jest odpowiedzialny za decyzje i podejmuje je samodzielnie, bez angażowania innych osób?
A/ styl autokratyczny B/ styl demokratyczny C/ styl laissez-faire D/ styl konsultacyjny
48. Wskaźnik opisujący średnią liczbę zwierząt wyrażoną w jednostkach przeliczeniowych przypadającą na jednostkę powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie to:
A/ struktura inwentarza B/ animalizacja przestrzeni C/ struktura agrarna D/ obsada inwentarza
49. Jednostką państwową wykonującą zadania służące m.in. poprawie struktury obszarowej gospodarstw jest:
A/ KRUS B/ ODR C/ ARR D/ KOWR
50. Przedsiębiorstwo, które rozszerza swoją działalność o produkcję wyrobów substytucyjnych, stosuje strategię:
A/ dywersyfikacji poziomej C/ dywersyfikacji pionowej wstecz
B/ dywersyfikacji pionowej w przód D/ integracji pionowej
51. W gospodarce rynkowej:
A/ występuje nadwyżka importu nad eksportem
B/ zasadniczym regulatorem procesów gospodarczych jest samoczynnie działający rynek
C/ wymiana ma charakter bezpośredni co oznacza, że jedne dobra są wymieniane na inne
D/ wszystkie odpowiedzi A, B i C są poprawne
52. Rodzaj płatności bezpośrednich, w ramach których za realizację praktyk korzystnych dla środowiska, klimatu i dobrostanu zwierząt, rolnik może otrzymać w 2025 r. dodatkowe płatności to tzw.:
A/ ekoschematy B/ greening C/ płatności komepensacyjne D/ płatności komperatywne
53. Oficjalnym portalem Unii Europejskiej jest:
A/ europa.eu B/ eurostat.ue C/ europol.eu D/ euronet.eu
54. Przewodnictwo oraz prezydencję w Unii Europejskiej od 1 stycznia do 30 czerwca 2025 r. sprawuje:
A/ Rada Europy B/ Prezes RPP C/ Polska D/ inny kraj członkowski UE
55. Za przedsiębiorstwo „małe” uznane może zostać takie, które spełnia następujące kryterium:
A/ wartość jego aktywów przekracza 10 mln euro C/ płaci mniej niż 1 mln euro podatków rocznie
B/ jego roczny obrót przekracza 10 mln euro D/ zatrudnia nie więcej niż 50 pracowników
56. Według danych GUS, stopa bezrobocia w Polsce na koniec lutego 2025 r. wyniosła ok.:
A/ 10,5% B/ 7,3% C/ 5,4% D/ 2,8%
57. Które z podanych państw jest członkiem Unii Europejskiej:
A/ Wielka Brytania B/ Norwegia C/ Islandia D/ Chorwacja
58. Który z wymienionych środków produkcji ma charakter środków obrotowych:
A/ wartości niematerialne i prawne B/ prosięta C/ obora D/ sad
59. Wraz z wnioskiem o płatności obszarowe rolnik składa obowiązkowo:
A/ kopię aktu własności B/ tzw. załącznik graficzny C/ tzw. biznesplan D/ wypis z rejestru gruntów
60. Maksymalna wysokość podatku rolnego naliczana od 1 ha przeliczeniowego użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego kształtuje się w 2025 r. na poziomie około:
A/ 102 zł B/ 153 zł C/ 216 zł D/ 432 zł